

Aan de leden van de gemeenteraad

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	Verzonden d.d.
Onderwerp: Verhogen maximale reistijd leerlingenvervoer		2022-051251 Behandeld door Eelco Kroos	9 november 2022 Telefoonnummer 0481 - 362 105	Bijlage(n)

Geachte leden van de raad,

Door onder andere personeelstekort en verkeersdrukte is besloten om de maximale reistijd voor het leerlingenvervoer te verhogen van 60 minuten naar 75 minuten. Hoewel we liever de reistijd zoveel mogelijk beperken, voorkomen we met deze tijdelijke maatregel dat reistijden ernstig oplopen of dat leerlingen te laat op hun locatie aankomen. Het college betreurt deze maatregel en wil benadrukken dat zodra dit kan de maximale reistijd wordt teruggebracht naar 60 minuten. Graag informeren we u over de achtergrond en afwegingen die ten grondslag liggen aan het besluit.

Achtergrond

De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen, waaronder Overbetuwe. Dit vervoer wordt uitgevoerd onder de naam AVAN.

Met de aanbesteding van 2020 is ook het leerlingenvervoer belegd bij de BVO DRAN. Om het vervoer efficiënt te organiseren is de regio Arnhem-Nijmegen opgedeeld in vervoerpercelen. Voor het routevervoer, waar het leerlingenvervoer onderdeel van is, vormt Overbetuwe zodoende samen met Lingewaard het perceel West. Ieder perceel heeft een aangewezen vervoerder. Voor het perceel West is dit Munckhof.

Maximale reistijd

In de aanbesteding van 2020 zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de maximale reistijd voor kinderen in het leerlingenvervoer. Gemeenten hebben hierbij naar eigen inzicht aangegeven welke maximale reistijd zij wensen te hanteren. Op basis van hoe het leerlingenvervoer door Overbetuwe en Lingewaard gezamenlijk voor 2020 werd georganiseerd zijn de volgende bepalingen voor het perceel West opgenomen:

- Voor ritten vanuit Overbetuwe naar schoollocaties in Arnhem, Lingewaard, Nijmegen en Ubbergen: maximale enkele reistijd van 60 minuten.
- Voor ritten vanuit Overbetuwe naar schoollocaties in overige gemeenten: maximale enkele reistijd van 90 minuten.

Deze bepalingen zijn belangrijk voor de kwaliteit van het leerlingenvervoer, omdat het niet wenselijk is dat kinderen lang in de taxi zitten. Tegelijkertijd willen we de vervoerder voldoende speelruimte bieden om een zo efficiënt mogelijke planning te maken, omdat door leerlingen zoveel mogelijk te combineren:

- het leerlingenvervoer gezien de aantallen leerlingen en schoollocaties uitvoerbaar blijft;
- de kosten beheersbaar en het systeem betaalbaar blijft;
- we het aantal vervoersbewegingen beperken, wat wenselijk is vanuit het oogpunt van duurzaamheid.

Knelpunten in de uitvoering: chauffeurstekort en toenemende verkeersdruk

Juist op het gebied van de uitvoerbaarheid zien we nu dat het systeem ernstig onder druk staat als gevolg van een landelijk chauffeurstekort en toenemende verkeersdruk in de regio.

Chauffeurstekort

Net als veel andere sectoren kampt het personenvervoer met een groot personeelstekort. Dit tekort komt door een uitstroom van chauffeurs tijdens corona. De krapte op de arbeidsmarkt versterkt dit tekort. Met wederom toenemende uitval als gevolg van corona is er onvoldoende ruimte om gaten in de planning op te vangen of nieuwe routes te starten bij instroom van leerlingen.

Toenemende verkeersdruk Arnhem en Nijmegen

De vervoerders geven aan dat zij steeds vaker en steeds meer vertraging oplopen als gevolg van toenemende verkeersdruk in Arnhem en Nijmegen. Dit leidt er met name naar scholen in Arnhem-Noord en Nijmegen toe dat een reistijd van maximaal 60 minuten bij een goede bezetting in de taxibus niet meer haalbaar is. De route zou dan eigenlijk moeten worden gesplitst, maar vanwege het chauffeurstekort is hier onvoldoende capaciteit voor.

Gevolgen voor de uitvoering

Waar er in andere regio's vorig schooljaar al grote problemen in de uitvoering van het vervoer ontstonden als gevolg van het chauffeurstekort, bleef de impact in onze regio relatief beperkt. Maar inmiddels zijn de gevolgen sinds de start van dit schooljaar ook hier merkbaar. Dit uit zich als volgt:

- Om het vervoer mogelijk te maken wordt er incidenteel al afgeweken van de maximale reistijd. Enkele kinderen hebben hierdoor voor een relatief korte reisafstand te maken met onwenselijk lange reistijden. Dit kan oplopen tot 90 minuten enkele reis.
- Individueel vervoer kan niet altijd meer worden geboden op de gevraagde schooltijden doordat dit veel capaciteit vraagt die er simpelweg niet meer is. Enige oplossing is dan dat het individueel vervoer wordt gereden nadat een chauffeur eerst een reguliere route leerlingenvervoer heeft gereden (ook wel het narijden van routes genoemd), maar dit houdt in dat het kind niet de volledige schooldag aanwezig kan zijn.

Maatregel op korte termijn: verhogen maximale reistijd

Als gevolg van de huidige knelpunten heeft de BVO DRAN een beroep gedaan op alle gemeenten om kritisch te kijken naar mogelijke maatregelen. Een maatregel die we voor de korte termijn nemen is het verhogen van de maximale reistijd van 60 minuten naar 75 minuten. Op dit moment zijn er nog acht gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen, waaronder Overbetuwe en Lingewaard, die het maximum van 60 minuten hanteren. De overige tien gemeenten kennen al een grens van 75 minuten of meer.

Het verhogen van de maximale reistijd van 60 minuten naar 75 minuten biedt extra planningsruimte voor Munckhof met de volgende voordelen:

- Er ontstaan meer mogelijkheden om leerlingen gecombineerd te vervoeren. De bezettingsgraad in de taxi's wordt hierdoor verhoogd, wat voorkomt dat er nieuwe routes moeten worden gestart. Dit biedt ruimte voor instroom van leerlingen in het vervoer gedurende het schooljaar én maakt capaciteit vrij om bij uitval van chauffeurs kinderen toch (op tijd) naar school te kunnen brengen.
- De doelstelling is om huidige excessen (reistijden boven de 75 minuten) terug te brengen binnen de nieuwe kaders.

De BVO DRAN en Munckhof hebben aangegeven dat er zonder deze maatregel op korte termijn onvoldoende capaciteit beschikbaar zal zijn om bij instroom nieuwe routes te starten of bij uitval van chauffeurs (tijdig) in het vervoer te kunnen voorzien. Enige alternatief is dan om routes na elkaar te gaan rijden (narijden), met het gevolg dat een deel van de kinderen te laat op school zal aankomen. Dit effect wordt als nadeliger gezien dan het verhogen van de maximale reistijd.

Het verhogen van de maximale reistijd is een maatregel die tijdelijk wordt genomen voor de duur van het huidige schooljaar 2022-2023. Aan het einde van het schooljaar evalueren we de maatregel. Indien de beschikbare capaciteit het toelaat, brengen we de maximale reistijd conform de contractuele voorwaarden weer terug tot 60 minuten.

Het besluit is genomen op voorwaarde dat de gemeente Lingewaard ook besluit om de maximale reistijd te verhogen naar 75 minuten. We vormen immers immers gezamenlijk een vervoerperceel. Indien slechts één gemeente besluit tot deze verhoging leidt dit tot ongewenste gevolgen in de uitvoering van ritten waarin leerlingen uit Overbetuwe en Lingewaard worden gecombineerd. Het zou bij gecombineerde ritten bijvoorbeeld kunnen betekenen dat de reistijd van leerlingen uit de ene gemeente altijd boven de 60 minuten uitkomt om ervoor te zorgen dat de reistijd van kinderen uit de andere gemeente onder de 60 minuten blijft.

Impact op de kwaliteit van het vervoer

Het verhogen van de maximale reistijd betekent niet dat alle kinderen een reistijd van 75 minuten gaan krijgen. Voor de meeste kinderen in het leerlingenvervoer verandert er gelukkig weinig tot niets. De reistijd voor hen blijft, net als nu, onder de 60 minuten. Met name voor het vervoer naar scholen in Arnhem-Noord en Nijmegen zal het doorvoeren van deze maatregel mogelijk impact hebben, omdat het verhogen van de maximale reistijd op deze routes betekent dat er meer combinatiemogelijkheden ontstaan dan in de huidige planning. Maar ook daarbij geldt dat voor een beperkt deel van de kinderen de reistijd langer dan 60 minuten zal worden.

Voorbeeld: bij een volledige bezetting van acht kinderen in de taxi neemt het ophalen van alle kinderen 30 minuten in beslag. De rit vanuit Overbetuwe naar de school in Arnhem-Noord duurt vervolgens nog 35-45 minuten. Alleen voor de kinderen die als eerste instappen betekent dit dat de totale reisduur boven de 60 minuten uitkomt.

Maatregelen voor de lange termijn

Met het verhogen van de maximale reistijd creëren we enige ruimte in de planning, maar het systeem blijft onder druk staan. Het is daarom ook nodig te inventariseren welke andere maatregelen we kunnen nemen om het leerlingenvervoer op de langere termijn minder kwetsbaar te maken. Deze inventarisatie zal in het restant van 2022 plaatsvinden. We nodigen ouders uit om deel te nemen in een nieuw te vormen ouderplatform, zodat zij actief betrokken zijn bij het opstellen van mogelijke beleidsmaatregelen. Op basis hiervan gaan we over concrete maatregelen graag in het eerste kwartaal van 2023 met u in gesprek.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos